

РЕШЕНИЕ

№ 143

гр. С., 06.04.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – С. в публично заседание на двадесет и четвърти февруари през две хиляди двадесет и шеста година в следния състав:

Председател: Румяна Б. Пенева

при участието на секретаря Минка Ив. Д.а
като разгледа докладваното от Румяна Б. Пенева Търговско дело №
20235500900112 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.415, ал.1 ГПК във връзка с чл.422 ГПК.

В исковата молба ищецът „А.“ АД посочва, че на 08.05.2008г. в гр. К. “А.“ АД, гр. С., БЦ-К. е сключил с И. С. Б., ЕГН ** и С. П. Б. е ЕГН *****, по тяхно искане вх.№Р- 632/29.04.2008г. Договор за универсален ипотечен кредит №29904 от 08.05.2008 година, анюитетен. Сочи се, че между страните е договорено кредитът да се издължава с месечни погасителни вноски - анюитетни, определени в погасителен план, представляващ неразделна част от Договор №29904/08.05.2008г.

Твърди се, че в сроковете по Договор за универсален ипотечен кредит №29904/08.05.2008 г. в евро и Анекс №1 от 26.08.2010г., по сметка на кредитополучателите, посочена в чл.4.1 от договора за кредит, е преведена и усвоена от тях сумата от 26000 евро /двадесет и шест хиляди евро/ с краен срок за издължаване, съгласно договора и анекса към него - 28.05.2033 година.

Заявява се, че кредитът, съгл. т. 2 от договора, е предоставен с цел: за текущи нужди. Дължимите лихви, такси и комисионни са договорени между страните и се установяват в Раздел III, т.5.1 до т.8 от договора включително.

Изложено е, че страните доброволно са постигнали съгласие, че кредитополучателите наред с главницата, следва да заплащат на банката и годишна лихва, изрично разяснена като механизъм на изчисление в т.5.1 от договора.

Сочи се, че доколкото банката извършва действия по предоставяне на кредити на физически и юридически лица по заемане, същата следва да получава насрещна престация за това от кредитополучателите, а именно възнаграждение за времето, през което последните ползват предоставените им

парични средства, какъвто характер има лихвата, чиято дължимост е безспорно уговорена между страните с посочената договорна клауза. Посочва се, че съществуването на задължение в тежест на кредитополучателите да заплащат лихва по сключени договори за банкови кредити е посочено като един от съществените елементи на този вид търговски сделки и в закона - чл.430, ал.2 от ТЗ.

Посочено е, че за обезпечаване вземанията по договора за кредит от Банката, съгл. чл.21 от договора, е приета първа по ред договорна ипотека върху недвижим имот, описан подробно в нот. акт № 67, том II, рег.3340, дело №267/2008г. на нотариус Р.Б., рег.№097 на НК С., с район на действие РС-К., вписан в СлВп-К., подновена с молба №140, том I, рег.630 от 27.04.2018г. на нотариус П.Бранчева рег.0167 на НК С., район РС-К., вписана в СлВп - К..

Ищецът твърди, че кредитополучателите са изпаднали в забава от 29.04.2020 година.

Последно плащане по кредита било направено на 28.11.2022 година, с вноска в размер на 50,00 евро.

Сочи се, че падежна дата, съгласно договорните клаузи, е 28-мо число на месеца. Заявява, че от приложеното извлечение от счетоводните книги на Банката се вижда, че общо непогасените месечни вноски, считано от 29.04.2020 год. до датата на предсрочна изискуемост на кредита - 14.12.2022 година са 31 /тридесет и един / броя пълни погасителни вноски и 1 / една/ непълна погасителна вноска и 982 дни просрочие.

Заявява, че видно от приложеното към настоящият иск кредитно досие, в банката е налична констатация, относно следното:

През периода след усвояване на кредита м.06.2008г. до 31.12.2009г. кредитът е обслужван от И. Б. чрез преводи от И.. Констатирани са, обаче, нарушения на договорните условия, като: допускане на просрочия до 20 дни; постъпване на сума по сметката в банката на 29.12.2009г. в размер на 100 евро, което видно от подписания погасителен план към договора за кредит, е недостатъчно за погасяване на дължимата вноска за м. декември 2009 г., която е в размер на 278 евро; липса на постъпления - през м.януари 2010 година; на 12.02.2010г. са преведени 300 евро; през следващите 3 месеца /март, април, май 2010 г./ са превеждани по 250 евро месечно, при договорка за по 278 евро по погасителен план.

Посочва се, че през 2010 година процесният кредит е класифициран в банката за 1 /един/ отчетен период в Група „Необслужван“ и 5 /пет/ отчетни периода в Група „Под наблюдение“.

Отбелязва се, че с поредни писма /писмо изх.№ Р-40/1Н.03.2010г., писмо изх.№Р-86/25.05.2010г./ адресирани до кредитополучателите С. Б. и И. Б., са правени опити последните да бъдат уведомени за допуснати по Договора за кредит просрочия, поканени са да ги погасят в седемдневен срок от получаване на писмото, предупредени са за негативните последици от неизпълнението.

Заявява се, че писмата са върнати в банката с обратни разписки, с оформяне за И. Б., че получателят е в чужбина, за съкредитоискателя по кредита С. Б. - без оформяне, като последният не е отговарял и на телефонните обаждания, правени от банката, на предоставените с договора данни за контакти.

С искане за оказване на съдействие за събиране на проблемни кредити изх.№Р-47/24.03.2010 г., изготвено от БЦ-К. до ЦУ-С., е дадена информация за невъзможността да бъдат открити кредитополучателите и с искане за осъществяване на контакт с тях.

Заявява се, че на 08.07.2010 г., неясно как, след като не си получават писмата и не може да се установи телефонен контакт, по сметката на кредитополучателя, обслужваща кредита в АББ са постъпили 1632 евро, с което кредитът е преведен в редовност.

Сочи се, че изложените в хронологичен ред обстоятелства, относно нарушение на кредитните условия от страна на кредитополучателите, изразяващо се в допусането на просрочия на вноски, пропусчането на цели вноски и т.н ., в т. ч. и невъзможност да бъдат открити на посочените от тях адреси и телефони, показва недобросъвестно поведение и едностранно нарушаване на договорни условия от страна на ищците по настоящия иск.

На 22.07.2010г. в Банката от П. С. Б., като пълномощник на кредитополучателя И. Б., е депозирана молба по Договор за кредит №29904/08.05.2008г., с която се иска промяна в параметрите на договора, а именно: крайният срок за заплащане на задължението да бъде удължен с 10 години с цел облекчаване на текущите плащания и се иска също промяна в падежната дата, като същата от 8-мо число на месеца да бъде променена на 28-мо число на месеца.

Посочено е, че към 23.07.2010г. във връзка с горепосочената молба, е извършена справка за състоянието на кредита, генерирана е справка и от ЦКР за кредитна задължнялост на кредитополучателя, изготвено е предложение от БЦ-К. към ЦУ на Банката за предоговаряне по договор за кредит № 29904/08.05.2008 г., съгласно направеното искане. С писмо изх.№1706-0057/03.08.2010г. ЦУ-С. уведомява за взетите решения във връзка с направените от кредитополучателите искания, като одобрява същите и възлага сключването на Анекс и нов погасителен план към договора. Одобрената промяна по кредита е разписано да се счита за предоговаряне по смисъла на Наредба № 9 на БНБ и касае само изрично направените от кредитополучателя промени.

На 26.08.2010 г., въз основа отправеното на 22.07.2010г. от страна на кредитополучателите искане са подписани Анекс № 1 от 26.08.2010 г. към Договор № 29904/08.05.2008г. и нов анюитетен погасителен план, неразделна част от договора за кредит /приложение №1 към Анекса/. Изрично е уговорено, кои клаузи от първоначалния договор са променени и че другите условия по договора за кредит остават непроменени.

Сочи се, че видно от представените към настоящия иск извлечения от сметка с титуляр И. С. Б., за период от получаване на кредитните средства и подписване на Договора за кредит и погасителния план към него, респ. Анекс №1/2010г. и нов погасителен план към него, кредитополучателите категорично не са спазвали постигнатите договорки, обективирани в последния и са внасяли вноски по кредита, когато и както им е удобно, без да се съобразяват със задължително посочената в погасителния план падежна дата и размер на вноската, и с последиците от пропуцането ѝ или забавянето ѝ. В годините до 2020 година това нередовно плащане отново е довело до необслужване на кредита.

Изложено е, че на 04.05.2020г. с молба вх.№ 610-181/04.05.2020г. депозирана от С. П. Б. до директора на БЦ-К. при АББ, отново се иска реструктуриране на кредита по Договор №29904/08.05.2008г., като изтъкнатата причина е: невъзможност да бъде обслужван редовно, поради извънредното положение и оставане без работа. Въз основа на молбата, към 27.05.2020 г. банката отново проследява състоянието по кредита. Установени са 242 дни просрочена главница и 212 дни просрочена лихва. Генерирани са от ЦКР удостоверения относно кредитна задължияност на С. Б. и И. Б., Справки РУСО и е изготвено Предложение до ЦУ С. за вземане на решение по действаща кредитна линия през м.май 2020 г., по което не е дадено одобрение от ЦУ, предвид невъзможност на кредитополучателя да изпълни поставените условия - да няма заповор върху трудовото възнаграждение, какъвто към онзи момент е имал поради установени задължения към „ВиК“. Сочи се, че за последните Банката разбира от съобщение на ЧСИ К.А. за наложена възбрана върху ипотекирания в полза на Банката имот, собственост на кредитополучателите.

Твърди се, че през цялата 2020 г. до м.11.2021г. кредитополучателите не заплащат дължимите вноски по кредита, съгласно подписания от тях погасителен план.

Извършвани са преводи, но когато и по колкото искат, само че никъде в договора за кредит няма клауза, даваща основание на кредитополучателя да не спазва падежните дати - още повече, че през 2010 г., същата е определена да бъде на 28-мо число от месеца, по изрично искане на кредитополучателите.

Посочено е, че с писмо от 03.11.2021г. на основание Решение на УС на АББ АД на Директор БЦ-К. са дадени указания за изготвяне и връчване на покана за предсрочна изискуемост на цялото останало задължение по кредита и даване срок за доброволно изпълнение, както и в случай на неплащане за предприемане на действия по удовлетворяване на банката чрез съдебно дирене на вземането.

С оглед действително настъпилото тежко положение в страната, поради Ковид пандемията и въведени в тази връзка срокове в полза на кредитополучателите за спиране принудителните действия по необслужван кредит, предвид допуснатите просрочия при обслужване на предоставения

кредит, към 24.10.2022г., и на основание чл.19.1, буква „е“ от Договора за кредит, Банката е обявила за изискуемо преди срока цялото кредитно задължение. Покани за доброволно плащане и уведомление за предсрочна изискуемост са изпратени на И. Б. и С. Б. - през 2022г. чрез ЧСИ Д.Д., рег. №867 с район ОС С. за връчване с възлагателно писмо изх.№ 9201-0263/24.10.2022 г.

С писмо изх.№3443/28.11.2022 г. ЧСИ Д., рег.№867, връща екземпляри от Покана изх.№9201-0262/24.10.2022г. до И. Б. с отразено връчване, извършено на 27.11.2022г., с вписан получател: С. П. Б. - баща и Покана изх. №9201- 0262/24.10.2022г. до С. Б., с отразено връчване, извършено на 27.11.2022г., с вписване за получател: лично.

Посочено е, че общият дълг на кредитополучателите към 24.10.2022 г. е възлизал на 35 612.30 евро, за което същите са уведомени с Писмо изх. № 9201- 0262/24.10.2022 г., чрез ЧСИ Д.Д., рег. №867 на КЧСИ с покани за доброволно изпълнение вх.№ 4102 и вх.№ 4103 от 26.10.2022г., като им е предоставен 14 дневен срок за доброволно погасяване на всички просрочени задължения.

Заявява се, че независимо от отправените към кредитополучателите покани, дължимите суми за главница и лихви не са заплатени, нито от страна на кредитополучателите са направени постъпки пред Банката за доброволно уреждане на въпроса и евентуално ново реструктуриране на кредитното задължение.

Твърди се, че към 05.01.2023г. включително, длъжниците И. С. Б. и С. П. Б., двамата солидарно, дължат на Банката следните суми:

- 19493,74 евро /деветнадесет хиляди четиристотин деветдесет и три евро и 0.74 евроцента/ равняващи се на 38 126.44 лева и 0.55 стотинки просрочена главница, от която: 2194.48 евро - просрочена главница за периода от 29.04.2020г. до 13.12.2022г., вкл. /общо просрочени вноски-32 броя пълни погасителни вноски и общ брой дни просрочие - 982 дни/ и сума в размер на 17 299.26 евро -предсрочно изискуема главница.

- 4 993,97 евро /четири хиляди деветстотин деветдесет и три евро и 0.97 евроцента/ равняващи се на 9 767.36 лева - просрочени лихви за периода от 29.04.2020г. до 14.12.2022 г. включително,

- 960,52 евро /деветстотин и шестдесет евро и 0.52 евроцента/ равняващи се на 1878,61 лева - наказателни лихви за просрочена главница за периода от 29.04.2020г. до 05.01.2023 г. /включително/,

- 12 346,67 евро / дванадесет хиляди триста четиридесет и шест евро и 0.67 евроцента/, равняващи се на 24 147,99 лева, начислени неустойки за периода от 29.04.2020г. до 05.01.2023 г. включително, ведно със законната лихва върху главницата. считано от завеждане па заявлението в съда до окончателното плащане на задължението.

Посочено е, че на 09.01.2023г. Банката е пристъпила към принудително

събиране на всички вземания по кредитния договор чрез подаване на заявление до Районен съд К. за издаване на заповед за изпълнение по чл.417 от ГПК. Образувано е частно гражданско дело №20235510100029 по описа на КРС и е издадена заповед №25/10.01.2023г. и съответния изпълнителен лист.

На 24.01.2023 година въз основа на издадения изпълнителен лист е образувано изпълнително дело №20238670400012 по описа на ЧСИ Д.Д..

Заявено е, че по извършените от Банката по-горе действия и при получаване на съдебните книжа от ЧСИ Д. Д. по изп.дело №20238670400012, длъжниците са депозирали бланкетно възражение за недължимост на осн. чл. 415, ал.1,т.1 от ГПК от РС - К., със съобщение по ч.гр.д.№29/2023г., получено от Банката на 01.03.2023 година, получили и указания за предявяване на иск за установяване на вземането си.

Ищецът моли да се постанови решение, с което да се признае за установено, че И. С. Б. с ЕГН: ***** и С. П. Б. с ЕГН: *****, двамата с адрес гр. К.**, дължат солидарно на „А.” АД, със седалище и адрес на управление гр. С., **, с ЕИК **, сумата 37 794,90 евро/, равняващи се на 73920.40 лева/, представляваща: 19 493.74 евро /равняващи се на 38126.44 лв./ главница; 4993.97 евро /равняващи се на 9767.36 лв./ договорна /просрочена/ лихва за периода от 29.04.2020г. до 14.12.2022г. включително, 960.52 евро /равняващи се на 1878.61 лв./ наказателни лихви за просрочена главница за периода от 29.04.2020г. до 05.01.2023 г. /включително/, 12 346,67 евро /равняващи се на 24 147.99 лева/, начислени неустойки за периода от 29.04.2020г. до 05.01.2023 г. включително, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 09.01.2023г. - датата на подаване на заявлението по чл.417 от ГПК в съда до окончателното плащане на задължението, както и направените разноски в заповедното производство, описано в обстоятелствената част на исковата молба.

Претендират се разноските, направени и в настоящото съдебно производство.

С допълнителна искова молба от 28.04.2023г. ищецът е уточнил петитума, като е поискал от съда да се признае за установено, че И. С. Б. с ЕГН: ***** и С. П. Б. с ЕГН: *****, двамата с адрес гр. К.**, дължат солидарно на „А.” АД, със седалище и адрес на управление гр. С., **, с ЕИК **, 37 794,90 евро /равняващи се на 73920.40 лева/, представляваща: 19 493.74 евро /равняващи се на 38126.44 лв./ главница; 4993.97 евро /равняващи се на 9 767.36 лв./ договорна /просрочена/ лихва за периода от 29.04.2020г. до 14.12.2022г. включително, 960.52 евро /равняващи се на 1878.61 лв./ наказателни лихви за просрочена главница за периода от 29.04.2020г. до 05.01.2023 г. /включително/, 12 346,67 евро /равняващи се на 24 147.99 лева/, начислени неустойки за периода от 29.04.2020г. до 05.01.2023 г. включително, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 09.01.2023г. до изплащане на задължението и разноски по заповедното дело: 1478,41 лв. държавна такса и 312 лв. с ДДС адв.възнаграждение, за които суми е издадена

Заповед №25/10.01.2023г. за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 от ГПК по ч.гр.д. №29/2023г. по описа на Районен съд – гр.К..

В срока по чл.367 от ГПК по делото е постъпил отговор на исковата молба от ответниците И. Б. и С. Б., с които вземат становище по допустимостта и основателността на исковата молба.

Считат, че исковете са допустими, но изцяло неоснователни.

Оспорват изцяло предявените обективно съединени искове, тъй като считат, че Договор за универсален ипотечен кредит № 29904 от 08.05.2008г., е изначало нищожен.

По иска за главница в размер на 19493.74 евро, равняваща се на 38126.44 лв., възразяват и твърдят, че не дължат посочената сума, първо защото в продължение на почти дванадесет години са изплащали почти редовно месечните си вноски по процесния договор и считат същата за погасена изцяло. Второто им възражение е, че не дължат сумата за главница, тъй като твърдят и ще докажат в процеса, че договорът за кредит е нищожен и с платените от тях суми по договора са погасили изцяло главницата по договора за кредит.

По иска за договорна просрочена лихва за периода 29.04.2020г. до 14.12.2022г. включително в размер на 4993.97 евро, равняваща се на 9767.36 лв., възразяват и твърдят, че не дължат посочената сума, тъй като нямат просрочие на кредита, което обстоятелство ще установят в процеса, като ще докажат, че банката незаконосъобразно е отнасяла внесените от тях суми, по измислени едностранно от нея такси и/или е отнасяла внесените от тях суми по нищожни неустойки и клаузи по процесния договор.

По иска за наказателни лихви за просрочена главница за периода 29.04.2020г. до 05.01.2023г. включително, в размер на 960.52 евро, равняващи се на 1878,61 лв., възразяват и твърдят, че не дължат посочената сума, тъй като не са изпаднали в забава и нямат непогасена главница за посочения период. Отново твърдят, че ако банката не е отнасяла внесените от тях суми по измислени едностранно от нея такси и нищожни неустойки и клаузи по процесния договор, те нямало както твърди банката, да изпаднат в забава.

По иска за начислена неустойка за периода от 29.04.2020г. до 05.01.2023г., включително, в размер на 12346.67 евро, равняващи се на 24147.99 лв., възразяват и твърдят, че не дължат посочената сума, тъй като тази клауза от договора е нищожна изначало, същата се явява анатоцизъм и уговорката за анатоцизъм в гражданските правоотношения е нищожна, а такава е допустима единствено в търговското право. Посочват, че българският Търговски закон допуска анатоцизъм в търговските правоотношения, само ако съществува облигационна уговорка между търговците за това. Отделно от това сочат, че договорът е обезпечен с ипотека, с оглед на което ипотека се явява достатъчно обезпечение и уговорената в договора неустойка излиза извън пределите на законово регламентирани й функции.

Заявяват, че начислените такси, измислените от банката други такси, които изведнъж се появяват по кредита, които не са уговорени, неустойки, клаузи за дължими наказателни лихви, имат възпиращ ефект относно редовното погасяване на кредита и като резултат накърняват правото на кредитополучателите да изпълнят задължението в срок и да заплащат дължимите по кредита лихва и главница в срок за всяка падежна вноска.

С оглед твърдяното от тях в отговора на настоящата искова молба, ответниците молят да се постанови съдебен акт, с който да се отхвърлят всички обективно съединени искове и да се постанови съдебен акт, че ответниците И. С. Б. и С. П. Б. не дължат солидарно и /или отделно, сумите за главница в размер на 19493.74 евро /деветнадесет хиляди четиристотин деветдесет и три евро и седемдесет и четири цента евро/, равняваща се на 38126.44лв. /тридесет и осем хиляди сто двадесет и шест лева и четиридесет и четири ст./, за договорна просрочена лихва за периода 29.04.2020г. до 14.12.2022г., включително, в размер на 4993.97 евро /четири хиляди деветстотин деветдесет и три евро и деветдесет и седем цента евро/ равняваща се на 9767.36 лв./ девет хиляди седемстотин шестдесет и седем лева и тридесет и шест ст./, за наказателни лихви за просрочена главница за периода 29.04.2020г. до 05.01.2023г.включително, в размер на 960.52 евро /деветстотин и шестдесет евро и петдесет и два цента евро/, равняващи се на 1878,61 лв. /хиляда осемстотин седемдесет и осем лева/, за начислена неустойка за периода от 29.04.2020г. до 05.01.2023г. включително, в размер на 12346.67 евро /дванадесет хиляди триста четиридесет и шест евро и четиридесет и шест евро цента/, равняващи се на 24147.99 лв. /двадесет и четири хиляди сто четиридесет и седем лева и деветдесет и девет ст./, тъй като Договор за универсален ипотечен кредит № 29904 от 08.05.2008г. е изначално нищожен, тъй като клаузата по процесния договор при определянето на лихвения процент е нищожна като неравноправна, защото на първо място няма заложен точен и ясен критерий, как се определя базовият лихвен процент, как се определя и предвижда увеличение стойностите на БЛП, и на следващо място липсва ясен механизъм, по който да става това, без да се посочва всеки от изчерпателно посочените обективни фактори по какъв начин би повлиял при формирането му, а и клаузите по договора за начисляване на лихви, такси и неустойки са нищожни. Отделно от това се твърди, че сумите по всички искове са платени.

Молят, с оглед приложното поле на Директива 93/13/ЕИО относно неравноправните клаузи в потребителските договори, служебно да се извърши проверка за неравноправните клаузи на Договор за универсален ипотечен кредит № 29904 от 08.05,2008г. и ако се установят такива клаузи, да се прогласи същия за изцяло или частично нищожен.

Молят да им се присъдят сторените по делото разноски за адвокатско възнаграждение и платени такси.

По делото е постъпила допълнителна искова молба от ищеца, с която

заявява, че счита изложените от кредитополучателите И. С. Б. и С. П. Б. доводи в депозирания от тях писмен отговор по делото за неоснователни и непочиващи на обективната действителност. Намира, че същите са несъобразени с наличните в банката писмени доказателства относно отпускането, условията и обслужването на процесния банков кредит, поради което излага и допълнителни съображения:

Посочва, че на 29.04.2008 година с искане за отпускане на кредит вх.№ Р- 632/29.04.2008г. ищците И. Ст. Б., в качеството на кредитоискател и С. П. Б., в качеството на съкредитоискател, изразили желание за отпускане на банков кредит, като посочили за вид на кредита: универсален ипотечен, за размер на кредита: 26 000 евро, за срок: 15 години, начин на обезпечаване: ипотека върху недв. имот - къща. Представени са легализирани документи от И. Б., с месторабота „С.“- гр.Д., И., както и месечно извлечение от банковата сметка за изплатени възнаграждения от работодателя в размер на 1324 евро, с цел кредитът да бъде отпуснат по налична към онзи момент програма „Кредити за българи, работещи в чужбина“. Въз основа на депозираното искане в системата на банката от специалист „Продажби“ е генерирана заявка за ипотечен кредит №14679/ 29.04.2008г.; 12:11:47ч., параметри на одобрения кредит и матрица за кредит с подробно разписани индивидуални за кредитоискателите параметри за искания кредит: 26000 евро, лихва: 9.65 %, срок 180 месеца, цел на искания кредит: за ремонтни и довършителни работи, предлагано обезпечение: първа по ред ипотека върху недв.имот-жил.сграда и други подобрения, построена въз основа на право на строеж, начин на погасяване: на анютетни вноски.

Сочи се, че кредитът е одобрен, като заявените параметри също са одобрени.

Посочено е, че на 30.04.2008г. е извършена констатация за наличността и физическото състояние на предлаганото обезпечение, изготвено е правно становище.

На 08.05.2008г. в гр. К. “А.” АД, гр. С., БЦ-К., с И. С. Б., ЕГН ** и С. П. Б. с ЕГН ***** е сключен Договор за универсален ипотечен кредит №29 904 от 08.05.2008 година.

Твърди се, че по договора, няма правени никакви едностранни от страна на Банката изменения, освен тези нарочно поискани от кредитополучателите, с техни отправени до банката искания, обективирани в анекс към договора и нов погасителен план, подписани от страните.

Изложено е, че по силата на Раздел I, т.1 от договора за кредит, Банката предоставя на кредитополучателите кредит в размер на 26 000 евро /двадесет и шест хиляди евро/, а съгл. т. 2 от договора, същият е предоставен с цел: за текущи нужди.

Заявява се, че средствата по кредита са реално отпуснати и са усвоени от кредитополучателите в периода от 10.05.2008г. до 23.05.2008 година.

Сочи се, че крайният срок за издължаване, съгласно Раздел IV, т.9 от

договора, е уговорен между страните - до 08.05.2023 година.

Плащането е уговорено да бъде във валутата, в която е предоставен кредита, като е допуснато изплащане и в друга свободно конвертируема валута, приета от Банката за плащане на задължението, но по съответния курс „купува“ на Банката към датата на съответното плащане.

Заявява се, че между страните напълно доброволно е договорено кредитът да се издължава с месечни погасителни вноски - анюитетни, определени по дати на погасяване и дължим размер на лихва и главница, респ. обща сума в погасителен план, представляващ неразделна част от Договор за кредит №29904/08.05.2008г., който погасителен план е подписан от страните по договора без възражения. Съгласно подписания Погасителен план, месечните вноски за целия период на кредита /180 месеца/ били договорени в размер на по 273,78 евро, изчислени при договорена годишна лихва 9.65 % .

Посочва се, че в Раздел III, от т.5.1 до т.8, вкл. от договора за кредит ясно и разбираемо са разписани договорените между страните дължими лихви, такси и комисионни, бонус „Лоялност“, както и възможност банката по своя преценка да променя по всяко време базовия лихвен процент/БЛП/, ако преобладаващите пазарни условия налагат това.

Твърди се, че страните доброволно са постигнали съгласие, че кредитополучателите наред с главницата, следва да заплащат на банката и годишна лихва, изрично разяснена като механизъм на изчисление в т.5.1 от договора.

Заявява се, че категорично тази клауза, не е неравноправна. Отбелязва се, че по ясен и недвусмислен начин е посочено, как се формира лихвата, при обсъждане параметрите по договора за кредит, това е било конкретно обсъдено с кредитополучателя и от негова страна не е декларирано неразбиране.

Заявено е, че страните, отново доброволно, към момента на подписване на договора за кредит, когато на кредитополучателите са били необходими средства /което се случва преди почти 15 години/ са постигнали съгласие, без тогава от тях да има отправени възражения, и са се съгласили, че при просрочие от тяхна страна при плащането на главницата, банката ще начислява и събира и допълнение към лихвата по т.5.1 и наказателна надбавка над нея в размер на 15 пункта годишно, върху просрочената сума. Сочи се, че тази клауза, не ги е обезпокоявала преди да получат парите, но след близо 15 години, когато са се обогатили от чужди парични средства, и когато вече почти редовно са неизрядни платци по сключения от тях договор за кредит, тази клауза започва да ги притеснява и още повече без да отчитат своето противоправно поведение - изразяващо се в нередовно заплащане на дължимите месечни вноски, имат претенции за нищожност на същата - клаузата в Раздел III, т.5.4 от договора.

Счита за неоснователни направените от ответниците оспорвания за дължимост на лихва, респ. при просрочие на главницата да заплащат и

допълнение към лихвата по т.5.1 и наказателна надбавка над нея в размер на 15 пункта годишно, върху просрочената сума, защото доколкото банката извършва действия по предоставяне на кредити на физически и юридически лица по занятие, то същата следва да получава насрещна престация за това от кредитополучателите. Т.е. следва да получава възнаграждение за времето, през което последните ползват предоставените им парични средства, какъвто характер има лихвата, чиято дължимост е безспорно уговорена между страните с посочената договорна клауза. Отбелязва се, че съществуването на задължение в тежест на кредитополучателите да заплащат лихва по сключени договори за банкови кредити, е посочено като един от съществените елементи на този вид търговски сделки и в закона - чл.430, ал.2 от ТЗ.

Счита, че страните безспорно са постигнали съгласие в подписания договор относно това и е без значение, че по договора за кредит има предоставено обезпечение чрез ипотека върху недвижим имот.

Намира, че предоставеното обезпечение не представлява възнаграждение за предоставените на кредитополучателя банкови средства, каквото се явява лихвата.

С оглед на горните съждения, ищецът се противопоставя и счита за неоснователни изложените от кредитополучателите в отговора на исковата молба твърдения по настоящото производство за нищожност на кредитния договор, за липсата на яснота как е начислявана лихвата по дължимата от тях главница и за недължимост на претендираното от Банката вземане, поради заплащане на същото.

Твърди, че категорично не отговарят на истината твърденията на ответниците относно това, че кредитът е погасяван редовно или почти редовно, и че едностранно от Банката са променени условията по договора.

Сочи се, че към момента по делото, от страна на ответниците в подкрепа на твърденията им за недължимост и напълно заплащане на получените средства от кредита, не са представени и липсват доказателства да са изпълнявали поетите от тях с договора за кредит и погасителния план към него ангажименти в срок и по предварително уговорен размер. От приложенияте към настоящия отговор извлечения от сметка се установява нередовност и неточност в плащанията.

Обръща внимание на факта, че на 29.11.2022 година, след получаване на изпратените от Банката покани за доброволно плащане, описани подробно в исковата молба, с молба вх.№ 610-537/29.11.2022 година кредитополучателят Б. прави искане до банката за предоставяне на извлечения за вноските и погасяванията по кредита за периода от 08.05.2008г. до 29.11.2022 г. и след получаването им, не се явява повече в банката, за да договори изпълнение на просрочените си задължения. Соци се, че считано към 21.12.2022 година, кредитополучателите завеждат срещу Банката иск, като твърдят, че към 24.10.2022 година не дължат плащане на сума в размер на 18 032,81 евро, представляващи: просрочена главница в размер на 2 039,68 евро, просрочени

възнаградителни лихви в размер на 4 614,32 евро, наказателна лихви в размер на 625,47 евро и неустойка в размер на 10753,34 евро.

Посочва се, че паралелно, без да са известни на банката, действията на кредитополучателите по предявяване на горния иск, след изтичане на дадения срок за доброволно изпълнение и по указания от ЦУ-С., в РС К. е депозирано срещу тях заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл.417 ГПК въз основа извлечение от счетоводни книги към 05.01.2023 година - изх.№610-008/06.01.2023г. Издадена е заповед №25 за изпълнение на парично задължение въз основа на документ от 10.01.2023г. по ч.гр.д.№29 по описа на съда за 2023 година, респ. изпълнителен лист №46/10.01.2023г., с което са осъдени И. С. Б. ЕГН ***** и С. П. Б. ЕГН *****, като кредитополучатели, солидарно да заплатят на „А., АД ЕИК** по Договор за универсален ипотечен кредит №29904 от 08.05.2008г. и Анекс №1/26.08.2010г. към него, сумите: 19 493,74 евро -главница; 4993,97 евро - възнаградителна лихва за периода от 29.04.2020г. до 14.12.2022 г.; 960,52 евро - наказателна лихва за периода от 29.04.2020г. до 05.01.2023г; 12346.67 евро - неустойка за неплатена в срок възнаградителна лихва за периода от 29.04.2020г. до 05.01.2023г., законна лихва върху главницата, считано от 09.01.2023г. и съд.разноски - 1478,41лв. -ъдърж.такса и 312.00 лв. с ДДС - адв.възнаграждение.

Сочи се, че с молба вх.№282/24.01.2023г. е образувано изпълнително дело № 20238670400012 по описа на ЧСИ Д.Д., рег.№867, район ОС-С.. От страна на кредитополучателите е депозирано възражение, което дава основание на Банката за завеждане на настоящото производство.

Посочва, че след разбиране от страна на Банката за предприетите от ответниците съдебни действия /получаване на искова молба и документи по търг.дело №552/2022 год. на ОС С. по оспорване на кредитното задължение към И. Б. и С. Б., чрез процесуалния им представител - адв. А. М., е отправено предложение за постигане на извънсъдебно споразумение, предоговаряне на дължимите суми, в т.ч. опрощаване от страна на Банката на значителна част от дължимото и прекратяване на делото. Предложението е категорично отхвърлено от процесуалния представител, с поддържане на тезата, че цялата предоставена от Банката сума по отпуснатия кредит е заплатена. Поддържа се и твърдението, вкл. и в настоящото производство, непочиващо на никакви доказателства, че нищо не се дължи, респ. дължи се още една малка част. Заявява, че се твърди, че не се дължат санкции, съгласно клаузите, уговорени от самите кредитополучатели по договора за неточното им и недобросъвестно изпълнение в годините от 2008 до момента, по сключения от тях договор за кредит, изразяващо се в неплащане на договорените месечни вноски, плащане във време и размер, различни от уговореното в погасителния план към договора, изтъквайки, че тези санкциониращи норми са нищожни като неравноправни, прекомерни и накърняващи добрите нрави. Счита, че по категоричен начин, позовавайки се на тази теза, ответниците целят да почерпят права от собственото си недобросъвестно поведение, което не следва

да се толерира.

Ищецът счита, че категорично се установява, че още при първоначалното уговаряне на условията по договора за кредит между банката и кредитополучателите И. Б. и С. Б., а и впоследствие през 2010 година при промяна във вече договорени клаузи и то по искане на кредитополучателя, е налице индивидуално уговаряне на клаузите по договора: размер, срок, лихва, вноска, обезпечение и т.н.

Доколкото разпоредбата на чл.146, ал.1 от ЗЗП предвижда, че неравноправните клаузи в договорите са нищожни само в случаите, в които те не са уговорени индивидуално, то следва да бъде уточнено, че процесните клаузи от Договор за кредит №29904/08.05.2008г.- т.5.1 и т.5.4 - оспорени в настоящото производство от ответниците, несъмнено са индивидуално уговорени с потребителя/кредитополучателя. Твърди се, че последните категорично са се запознали с условията на договора за кредит преди подписването му, приели са го без забележки, запознали са се и са подписали погасителния план към договора, а на по-късен етап са поискали изменение на определени условия, като за причина са изтъкнали невъзможност за плащане, и новите условия са били обективирани в Анекс №1/2010г. към договора, с изготвен и нов погасителен план, неразделна част от него и с потвърждаване на всички разписани по-рано клаузи, като действащи и занапред, до окончателно издължаване на кредита.

Моли да се оставят без уважение твърденията и доводите на ответниците за недължимост на претендираното от тях кредитно задължение и да се уважат претенциите.

Ответниците са депозирали по делото допълнителен отговор, с който оспорват изцяло твърденията на ищцовата страна и считат процесния договор за нищожен.

Молят, да им се присъдят сторените по делото разноски.

Съдът обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и като взе предвид становищата и доводите на страните намира за установено следното:

Съдът приема за безспорно обстоятелството, че на 08.05.2008г., в гр. К. между „А.” АД и И. С. Б., ЕГН ** и С. П. Б. е ЕГН ***** е сключен Договор за универсален ипотечен кредит № 29904 от 08.05.2008 г. по силата на който, на кредитополучателите е предоставена сума в размер на 26 000 евро за текущи нужди, с начална дата на плащане 08.06.2008 г. и крайна дата – 08.05.2023 г., при заплащане на месечни анюитетни вноски от 273,78 евро на всяко осмо число от месеца, с обща сума за плащане 49 281,89 евро.

Кредитът е обезпечен с учредена в полза на банката договорна ипотека №2918 от 08.05.2008г., Акт № 116, т. II, дело № 316 върху недвижим имот: масивна жилищна сграда и други жилищни постройки и подобрения с

отстъпено право на строеж върху общинска земя по плана на гр.К.**.

На 26.08.2010 г. страните по първоначалния договор са сключили Анекс № 1 от 26.08.2010г., с който е променен размерът на месечната вноса на 222,92 евро и е удължен срокът на договора по процесния кредит – до 28.05.2033 г.

Видно от събраните по делото доказателства, Банката обявила кредита за предсрочно изискуем преди изтичане срока на цялото кредитно задължение. До длъжниците И. Б. и С. Б. са изпратени покани за доброволно плащане и уведомление за предсрочна изискуемост, чрез ЧСИ Д.Д., рег.№867 с район ОС С. с възлагателно писмо изх.№ 9201-0263/24.10.2022 г. С писмо изх. №3443/28.11.2022 г. ЧСИ - Д., рег.№867 връща екземпляри от Покана, изх. №9201-0262/24.10.2022г. до И. Б. с отразено връчване, извършено на 27.11.2022г., с вписан получател: С. П. Б. - баща и Покана изх.№9201-0262/24.10.2022г. до С. Б., с отразено връчване, извършено на 27.11.2022г., връчено лично.

От приложеното ч.гр.д. № 29/2023 г. по описа на Районен съд – К. се установява, че по заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл.417 ГПК, подадено от „А.” АД е издадена заповед №25/10.01.2025 г. за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 ГПК срещу длъжниците И. С. Б., ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. К.** и настоящ адрес: И. и С. П. Б., ЕГН *****, с постоянен и настоящ адрес: гр. К.**, солидарно да заплатят на кредитора „А.” АД, ЕИК **, със седалище и адрес на управление: гр. С., **, представлявано от ** – изпълнителни директори, чрез пълномощника адв. М. П. от АК-С., с адрес: гр. К., **, тел.: **, за сумите: 19493,74 евро (деветнадесет хиляди четиристотин деветдесет и три евро и 74 евроцента) – главница; 4 993,97 евро – възнаградителна лихва за периода от 29.04.2020 г. до 14.12.2022 г., включително; 960,52 евро – наказателна лихва за периода от 29.04.2020 г. до 05.01.2023 г., включително; 12 346,67 евро – неустойка за неплатена в срок възнаградителна лихва за периода от 29.04.2020 г. до 05.01.2023 г., включително; законната лихва върху главницата, считано от 09.01.2023 г. до изплащане на вземането и разноски по делото: 1478,41 лв. държавна такса и 312,00 лв. с ДДС адвокатско възнаграждение.

В заповедта е посочено, че вземането произтича от следните обстоятелства: Извлечение от счетоводните книги на „А.” АД от 05.01.2023 г. по Договор за универсален ипотечен кредит № 29904/08.05.2008 г. в евро и Анекс № 1/26.08.2010 г. към него, сключен между заявителя, И. С. Б. и С. П. Б..

На 24.01.2023 година въз основа на издадения изпълнителен лист е образувано изпълнително дело №20238670400012 по описа на ЧСИ Д.Д..

В срока по чл. 414 ГПК длъжниците възразили срещу издадената заповед, поради което кредиторът предявява настоящите установителни иски.

От приложеното т.д. № 552/2022 г. по описа на Окръжен съд – С. се

установява, че между страните е налице влязло в сила съдебно решение, по предявени от ответниците И. С. Б. и С. П. Б. против „А.“ АД искиове, с които съдът:

-да установи и прогласи със сила на присъдено нещо, че клаузата по процесния договор при определянето на лихвения процент е нищожна, като неравноправна, защото на първо място няма заложен точен и ясен критерий, как се определя базовият лихвен процент, как се определя и предвижда увеличение стойностите на БЛП и на следващо място липсва ясен механизъм, по които да става това, без да се посочва всеки от изчерпателно посочените обективни фактори по какъв начин би повлиял при формирането му.

-да установи и прогласи със сила на пресъдено нещо, че клаузата по процесния договор в чл. 5.4 от договора при определянето на неустойката е нищожна, тъй като същата е прекомерна и със заплащането на неустойка /обезщетение за забава/ се накърняват добрите нрави. Кредитът е обезпечен с ипотека, с оглед на което ипотеката се явява достатъчно обезпечение и уговорената в договора неустойка излиза извън пределите на законово регламентираните ѝ функции.

-в условията на евентуалност да установи и прогласи със сила на присъдено нещо нищожността на чл. 5.4, от процесния договор: “кредитополучателите дължат на банката неустойка в размер на 15 % /петнадесет процента/ месечно върху начислената, но неплатена лихва, до окончателното ѝ издължаване“, тъй като посочената клауза се явява анатоцизъм между страните по договора.

-да установи и прогласи със сила на присъдено нещо, че клаузата по процесния договор в чл. 10.3 от договора е нищожна, тъй като противоречи на императивната норма на чл. 72, ал.2 ЗЗД.

-да постанови решение, с което да установи със сила на присъдено нещо, че към дата 24.10.2022г., ищците не дължат сумата в размер на 18032,81 евро /осемнадесет хиляди и тридесет и две евро и осемдесет и един цента евро/, представляващи: просрочена главница в размер на 2039.68 евро /две хиляди тридесет и девет евро и шестдесет и осем цента евро/, просрочени възнаградителни лихви в размер на 4 614,32 евро /четири хиляди шестстотин и четиринадесет евро и тридесет и два цента евро/, наказателни лихви в размер на 625.47 евро /шестстотин двадесет и пет евро и четиридесет и седем цента евро/, и неустойка в размер на 10753.34 евро /десет хиляди седемстотин петдесет и три евро и тридесет и четири цента евро/.

С постановеното по т.д. №552/2022 г. по описа на Окръжен съд – С. решение № 93/ 18.03.2024 г., съдът е прогласил за нищожни като неравноправни следните клаузи от Договор за универсален ипотечен кредит №29904/08.05.2008 г., сключен между И. С. Б., ЕГН ***** и С. П. Б., ЕГН: *****, и „А.“ АД, ЕИК **:

- клаузите на чл. 5. 1 изр. първо, чл. 6 и чл.8 по отношение на начина на определяне на БЛП /базовия лихвен процент/ и годишната лихва, като

регулацията в отношенията между страните следва да се осъществи **въз** основа на изрично уговорения лихвен процент при подписване на договора 9,65 % годишна лихва.

- клаузата на чл. 5.4 от Договор за универсален ипотечен кредит №29904/08.05.2008 г., съгласно която начислените, но неплатени в срок лихви се отнасят за отчитане по отделна сметка, като в този случай кредитополучателите дължат на банката неустойка в размер на 15 % (петнадесет процента) месечно, върху изчислената, но неплатена лихва до окончателното ѝ издължаване.

- клаузата на чл. 10.3 от Договор за универсален ипотечен кредит №29904/08.05.2008 г., съгласно която, когато денят и падежа на погасителните вноски по главницата и/или дължимите лихви по този договор е неработен ден, плащането се осъществява в последния предходен работен ден.

Признал е за установено по отношение на И. С. Б., ЕГН *****, и С. П. Б., ЕГН: *****, че не дължат на „А.“ АД, ЕИК **, по Договор за универсален ипотечен кредит №29904/08.05.2008 г. следните суми: неустойка в размер на 10 753.34 евро /десет хиляди седемстотин петдесет и три евро и 34 евроцента/ и възнаградителна лихва в размер на 2847,54 евро /две хиляди осемстотин четиридесет и седем лв. и 54 евроцента/.

Отхвърлил е като неоснователни и недоказани исковете на И. С. Б., ЕГН *****, и С. П. Б., ЕГН: *****, срещу „А.“ АД ЕИК **, да се признае за установено че не дължат по Договор за универсален ипотечен кредит №29904/08.05.2008 г. следните суми: сумата 2039.68 евро /две хиляди тридесет и девет евро и шестдесет и осем цента евро/, представляваща просрочена главница, сумата 1766.78 евро, представляваща разликата над уважения размер на иска от 2 847,54 евро до предявения размер от 4614.32 евро, представляваща възнаградителна лихва по договора, за сумата 625.47 евро, представляваща наказателна лихва по договора.

С оглед изясняване на делото от фактическа страна, съдът в настоящото производство е назначил съдебно – счетоводна експертиза, чието заключение не е оспорено от страните и съдът го възприема. Видно от същото, по Договор за универсален ипотечен кредит №29904/08.05.2008г. и анекса към него “А.” АД, ЕИК: ** е предоставила на кредитополучателите И. С. Б. и С. П. Б. - ответници по делото 26000 евро. В т.2 от договора е записано, че е за текущи нужди. В т.7.1. от договора е определено кредитополучателите да заплащат такси и комисионни, в това число 2% /520,00 евро/ - еднократна административна такса, платима преди усвояването на кредита.

На 09.05.2008г. разликата между договорения размер на кредита /26000 евро/ и еднократната административна такса /520 евро/ в размер на 25480 евро е преведена от банката по разплащателната сметка в евро на И. С. Б. с № ** /номер на операцията **/, с вписано основание: усвояване на кредит. Номерът на сметката съответства на вписаното в т.4.1 в договора за кредит. В т.7.1. от договора е определено кредитополучателите да заплащат такси и

комисионни, в това число 2% /520,00евро/ - еднократна административна такса, платима преди усвояването на кредита.

От представените от Банката извлечения от счетоводната система за плащания/погашения по кредита /**/ по валутната сметка на ответника И. С. Б. с №** от датата на неговото усвояване до предоставянето на документите на вещото лице - 02.12.2023г, по дати и видове, като вещото лице е установило, че постъпилите суми са отнесени по следния начин:

Видно от експертизата, плащанията от 2008г. до 2018г. по сметката на И. С. Б. са, както следва:

10716,17 лв. – погасена главница в лева / 5479,06 евро – погасена главница в евро;

45253,97 лв. – погасена договорна лихва в лева / 23137,96 евро – погасена договорна лихва в евро;

1378 лева – неустойка върху просрочена лихва в лева / 704,55 евро – неустойка върху просрочена лихва в евро;

82,71 лева – договорна лихва върху просрочена главница в лева / 42,28 евро – договорна лихва върху просрочена главница в евро;

117,78 евро – такса за промяна в условията в лева / 60,22 евро – такса за промяна в условията в евро.

Видно от експертизата, плащанията от 28.06.2018 г. до 17.12.2022 г. по сметката на И. С. Б. са, както следва:

2350,96 лв. – погасена главница в лева / 1261,21 евро – погасена главница евро;

6923,28 лева – договорна лихва в лева /3663,48 евро – договорна лихва в евро;

7218,73 лева – неустойка върху просрочена лихва в лева / 3756,17 евро – неустойка върху просрочена лихва в евро;

619,66 лева – договорна лихва върху просрочена главница в лева / 318,74 евро – договорна лихва върху просрочена главница в евро.

Експертизата посочва, че съгласно предоставеното извлечение от сметката на И. С. Б. с (IBAN): ** за периода от 01.01.2023г. до 31.12.2023г. няма извършени плащания по кредита.

Също така според експертизата, не са установени плащания от сметката на И. С. Б. с (IBAN): ** за периода от 01.01.2024г. до момента /не са представени извлечения/.

Според експертизата, последното плащане по кредита е на 28.11.2022г., съгласно предоставените банкови извлечения на сметката на ответника и информация от счетоводната система.

Последното частично погасяване на главница за предходен период е извършено на 10.10.2022г. в размер на 8,14 евро.

Вещото лице е установило, че за периода от предоставянето на кредита до проверката във връзка с изготвяне на експертизата, има направени плащания за общо 38 423,67 евро.

Вещото лице е установило, че със сумите, постъпили от ответниците по банковата сметка на ответника, най-напред Банката е удържала таксите, във връзка с нарежданите преводи в чуждестранна валута, както и начислените такси за поддръжка на сметката по процесния договор.

При погасяване на вноски по кредита, при недостиг на средства е спазвана следната поредност:

- погасяване неустойка в/у просрочена лихва;
- погасяване лихва в/у проср.главница;
- погасяване редовна лихва кредит;
- погасяване главница кредит.

Видно от експертизата, съгласно осчетоводените суми от Банката и извлечението от счетоводните книги, неиздължената главница от ответника И. С. Б. /Сметка IBAN:*/ към 13.12.2022г., 05.01.2023г. и към момента на проверката е 19 493.74 евро / 38 126.44 лева/, в това число:

- 2194.48 евро - просрочена главница за периода от 29.04.2020 год. до 13.12.2022 год. включително (общо просрочени вноски - 32 броя пълни погасителни вноски, общ брой дни просрочие - 982 дни);
- 17299.26 евро - предсрочно изискуема главница.

Видно от т.5.1 от договора, кредитополучателят дължи възнаградителна лихва по следната методика: сбор от базов лихвен %, определян периодично от УС на Банката + фиксирана надбавка от 2.05%, като към деня на подписването на договора е в размер на 9,65%, а при просрочие се дължи и наказателна надбавка над нея в размер на 15 пункта годишно върху просрочената сума.

Съгласно Анекс №1/26.08.2010г. ГЛП по кредита се увеличава на 9,95% на БЛП за евро.

Съгласно извлечението от счетоводните книги на банката, датата на обявяване предсрочна изискуемост е 14.12.2022 г.

По делото е приложено писмо от ищеца до ЧСИ Д.Д. с № 9201-0263/24.10.2022г., относно уведомление за предсрочна изискуемост и покана за доброволно плащане от банката до ответника.

Съгласно осчетоводените суми от Банката и извлечението от счетоводните книги, неиздължената сума - договорна /просрочена/ лихва от ответника на ищеца към 24.10.2022г., към 05.01.2023г. и към момента на проверката е 4993,97евро = 9767,36лв.

Експертът посочва в заключението си, че Банката е предоставила на

вещото лице лихвен лист по кредита, като според същия /л.378 – л.385 от делото/ са начислени:

Договорна лихва, начислена за периода - 28.07.2018 г. – 28.05.2033 г. – 19 144,48 лв.

Наказателна лихва, начислена за периода 28.08.2018 г. – 06.01.2023г. – 16237,04 евро

Лихва върху просрочена главница, начислена за периода 28.07.2018 г. – 06.01.2023 г. – 921,35 евро

Съгласно осчетоводените суми от Банката и извлечението от счетоводните книги, неиздължената сума - наказателна лихва от ответника на ищеца към 24.10.2022г., към 05.01.2023г. и към момента на проверката е 960,52евро = 1878,61лв.

Видно от т.5.4 от договора, за начислените, но неплатени в срок лихви се дължи неустойка в размер на 15% месечно /180% годишно/ върху начислената неплатена лихва до окончателното ѝ издължаване.

Съгласно осчетоводените суми от Банката и извлечението от счетоводните книги, неиздължената сума - неустойка от ответника на ищеца към 24.10.2022г., към 05.01.2023г. и към момента на проверката е 12346.67 евро / 24 147.99 лева/.

Видно от експертизата, общият размер на осчетоводената неиздължена сума - главница, просрочена /договорна/ лихва, наказателна лихва и неустойка по Договор за кредит и анекси към него, дължима от ответника на ищеца към 24.10.2022г., към 05.01.2023г. и към момента на проверката е 37 794.90 евро /73 920.40 лева/.

Съгласно предоставената от Банката информация, през годините от подписването на процесния договор БЛП за евро е променян, както следва:

- 7,6% - от 19.11.2004г.
- 7,9% - от 15.10.2008г.

Видно от т.5 от договора, кредитополучателят дължи възнаградителна лихва по следната методика: сбор от базов лихвен %, определян периодично от УС на Банката + фиксирана надбавка от 2,05%, като към деня на подписването на договора е в размер на 9,65% /БЛП -7,60% + надбавка - 2,05%/, а при просрочие се дължи и наказателна надбавка над нея в размер на 15 пункта годишно върху просрочената сума.

Съгласно Анекс №1/26.08.2010г., ГЛП по кредита се увеличава на 9,95% /проста годишна лихва/, която се изчислява върху остатъка от неплатена главница, умножено по 9,95%, разделено на 360 дни по бр. дни до падежа на следващата вноска /месеца е 30 дни/, при БЛП за евро - 7,90% + надбавка 2.05 пункта.

В експертизата се сочи, че при подписване на анекса постоянната надбавка е увеличена с 0,05%, което при например 100 евро главница, е 0,05

евроцента. БЛП е увеличен с 0,3%, което при например 100 евро главница е 0,30 евроцента на година.

Или 100 лева неплатена главница, след подписването на анекса през 2010г. се олихвява с допълнително 0,35евро цента годишно.

От Банката е предоставена Методика за определянето на БЛП /от месец април 2010г./, която е приложима единствено при ценообразуване по продукти с кредитен характер, за които не е одобрена друга специфична методика. При определяне на цена се изхожда от изискването за рентабилност при спазване на законовите и вътрешнобанкови изисквания. Основен принцип, по който се определя БЛП, е установяване на минимална цена, под която кредитните продукти на банката не следва да бъдат предлагани. Критичната точка на предлагане се определя така че да покрива всички разходи за продукта (както преки, така и непреки), включително разходите за капитал, за привличения от банката ресурс (при отчитане на разходите за Фонда за гарантиране на влоговете на банките (ФГВБ) и за задължителни минимални резерви (МЗР), алтернативните разходи по привличане на допълнителен ресурс на междубанковия пазар, както и на оперативните разходи на банката.

В експертизата подробно са описани процедурите за определяне и промяна на БЛП, утвърдени с Методиката за определяне на БЛП от месец април 2010г.

Видно от експертизата, по извлечение от счетоводните книги на банката има забавяне в заплащането на месечните вноски. Кредитополучателите са просрочили над 30 дни една погасителна вноска или лихва, при падежна дата: 28-мо число на съответния месец.

Общо непогасените месечни вноски от 29.04.2020 год. до датата на предсрочната изискуемост на кредита са 31 броя пълни погасителни вноски и 1 непълна погасителна вноска и 982 дни на просрочие.

Според експертизата, по данни от електронното досие на кредита, забава на плащанията има още при погасяването на втора вноска с падеж 08.07.2008г., в резултат на което има начислени и платени неустойка и наказателни лихви /Приложение №1 към заключението/.

Експертът посочва, че забава в плащанията има и през следващите месеци, до сключването на анекса на 26.08.2010г., видно от ежемесечното начисляване/погасяване и на неустойка и наказателни лихви. След датата на анекса се променят месечните погасителни вноски /понижават се от 273,78 евро на 221,81 евро/ при удължаване на срока за погасяването на кредита. След това, с малки изключения до м.април 2018г. кредитът се погасява редовно, през м. май и юни 2018г. вноските са погасени със забава, за което има начислявани неустойки и наказателни лихви.

С последното плащане от 28.11.2022г. са погасени 50 евро неустойки за просрочени дог. лихви.

Видно от експертизата, по погасителен план към Договора за ипотечен

кредит, за 26 000 евро главница, с начална дата на плащане - 08.06.2008г. и крайна дата - 08.05.2023г., при заплащане на анюитетни месечни вноски от 273,786 на всяко осмо число от месеца, с обща сума за плащане 49281,89 евро /26000 евро - главница + 23281,89 евро - дог. лихви/.

38423,67 евро : 273,78 евро = 140,35 броя вноски.

При размер на дълга по Договор за банков кредит № 29904/ 08.05.2008г., изчислен по първоначалния погасителен план, без да се вземат предвид периоди по споразуменията и без да се вземат предвид плащанията на неустойката по чл.5.4 от договора - 140 броя погасителни вноски биха били изплатени от кредитополучателите към момента на завеждане на производството, т.е. биха били заплатени изцяло първите 140 вноски - с падежи до 08.01.2020г., както и частично по 141-ва вноска - 94,17 евро /75,06 евро - дог. л-ва + 19,11 евро частично главница /.

Видно от експертизата, при този вариант на преизчисление на плащанията по кредита остава да се дължат от кредитополучателите:

- частично главница 179,61 евро по 141-ва погасителна вноска и останалите 39 пълни погасителни вноски до крайния срок на кредита 08.05.2023г., за общо 10858,52 евро / 9314,68 евро +1543,84 евро - дог. лихви/, формирани по компоненти по погасителен план.

Поради предоставени данни за плащанията по кредита не по хронология, експертизата изчислява варианта без начисляване на лихви за забава.

При проверката на банковите извлечения за процесния период са установени платени такси от И. С. Б. начислени по Банкова сметка (IBAN): ** - сметка чрез която е погасяван процесния кредит за периода от месец май 2008г. до 03.02.2023г. в размер общо 641,09 евро, отразени по дати, видове и размери в заключението.

Таксите са начислявани въз основа на вътрешните норми на Банката и погасяването им е извършвано с паричните средства, постъпвали по банковата сметка на ответника.

Начислявани са месечни такси за поддръжка на сметката /по 1,02 евро/.

Има начислени такси за нареждане на валутни преводи SPOT вальор, SWIFT, SEPA.

Заплащани са такси във връзка с обслужването на ипотеката, в това число и за преводи по БИСЕРА.

Съдът възприема заключението на експертизата, същото е добросъвестно дадено и отговаря на поставените задачи. Експертът е отговорил и на всички поставени от страните и съда в съдебно заседание въпроси, като заключението не е оспорено от страните по делото.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните

правни изводи:

С оглед уговорките между страните по сключения договор за универсален ипотечен кредит № 29904/08.05.2008 г., изменен с Анекс № 1 от 26.08.2010 г., съдът приема, че между страните е възникнало договорно правоотношение по предоставен банков кредит, обезпечен с ипотека върху недвижим имот, собственост на кредитополучателите, по силата на който на последните е предоставена в заем сумата 26 000 евро. Сумата е усвоена на 09.05.2008г. по разплащателната сметка в евро на И. С. Б. с № ** /номер на операцията **/, с вписано основание: усвояване на кредит.

Видно от заключението на съдебно-счетоводната експертиза, за периода от предоставянето на кредита до проверката, направените от кредитополучателите плащания са общо в размер на 38 423,67 евро.

От предоставените от страна на банката извлечения на сметката на ответника и информация от счетоводната система, се установява, че последното плащане по кредита е от 28.11.2022г., с което са погасени 50 евро неустойки за просрочени дог. лихви. Последното частично погасяване на главница за предходен период е извършено на 10.10.2022г. в размер на 8,14 евро.

Поради допуснати просрочия на основание чл.19.1, буква „е“ от Договора за кредит, Банката е обявила за изискуемо преди срока цялото кредитно задължение. От страна на банката са изготвени уведомления за предсрочна изискуемост и Покани за доброволно плащане, връчени на длъжниците чрез ЧСИ Д.Д., рег.№867 с район ОС С.. Покана изх.№9201-0262/24.10.2022г. до И. Б. е връчена на 27.11.2022г., с вписан получател: С. П. Б. – баща. Покана изх.№9201- 0262/24.10.2022г. до С. Б., е връчена на 27.11.2022г., с вписване за лично връчване. От тази дата, всъщност следва да се счита, че кредитът е предсрочно изискуем.

Съгласно извлечението от счетоводните книги на банката, датата на обявяване предсрочна изискуемост е 14.12.2022 г.

Към този момент, съобразно данните от счетоводната система на банката, дългът по договор за универсален ипотечен кредит №29904/08.05.2008 г., изменен с Анекс № 1 от 26.08.2010 г., има следния размер:

- 19 493.74 евро / 38 126.44 лева/ - неиздължена главница, в това число:

2194.48 евро - просрочена главница за периода от 29.04.2020 год. до 13.12.2022 год. включително (общо просрочени вноски - 32 броя пълни погасителни вноски, общ брой дни просрочие - 982 дни);

17299.26 евро - предсрочно изискуема главница.

Договорът за банков кредит е консенсуален. Със сключването му възниква задължение за връщане на получените от банката суми – главница и заплащане на възнаградителна лихва, съобразно уговореното и същността на банковия кредит, предвиждащ предоставяне на парични средства срещу

заплащане на възнаградителна лихва. В случая, при преценка на размера на дължимите от кредитополучателите суми следва да се вземе предвид СПН на влязлото в сила решение № 93/ 18.03.2024 г., постановено по т.д. № 552/2022 г. по описа на Окръжен съд – С., относно обявената недействителност на клаузите на чл. 5. 1 изр. първо, чл.6 и чл.8 от по отношение на начина на определяне на БЛП /базовия лихвен процент/ и годишната лихва, като същата е ограничена до изрично уговорения лихвен процент при подписване на договора - 9,65 % годишна лихва. Със същото решение, решаващият състав на Окръжен съд – С. е прогласил недействителността на клаузата на чл. 5.4 от Договор за универсален ипотечен кредит №29904/08.05.2008 г., съгласно която начислените, но неплатени в срок лихви се отнасят за отчитане по отделна сметка, като в този случай кредитополучателите дължат на банката неустойка в размер на 15 % (петнадесет процента) месечно, върху изчислената, но неплатена лихва до окончателното ѝ издължаване.

С оглед това, вещото лице е изчислило размера на дълга по Договор за банков кредит № 29904/ 08.05.2008г., по първоначалния погасителен план, т.е. при договорна лихва в размер на 9,65 %, без да се вземат предвид плащанията на неустойката по чл.5.4 от договора. Видно от заключението, към момента на завеждане на производството от кредитополучателите са изплатени 140,35 броя погасителни вноски - изцяло първите 140 вноски - с падежи до 08.01.2020г., както и частично по 141-ва вноска - 94,17 евро /75,06 евро - дог. л-ва + 19,11 евро частично главница /.

В такъв случай по кредита остава да се дължат от кредитополучателите: частично главница 179,61 евро по 141-ва погасителна вноска и останалите 39 пълни погасителни вноски до крайния срок на кредита 08.05.2023г., за общо 10858,52 евро, включващи 9314,68 евро - главница +1543,84 евро - дог. лихви, формирани по компоненти по погасителен план.

В т. 5. 3 от договора страните са предвидили, че при просрочие от страна на кредитополучателя на изплащането на главницата, в предвидените в погасителния план срокове, банката начислява и събира в допълнение към лихвата по т. 5. 1 (уговорената възнаградителна годишна лихва) и наказателна надбавка от 15 пункта годишно. Редовната възнаградителна лихва върху главницата за ползване на заетата сума по договора за кредит към момента на сключване е 9,65 % годишно. Надбавката по т. 5. 3 е 15 пункта годишно, т. е. общо 24,65 % годишно към сключване на договора.

Съгласно предоставената от Банката информация, през годините от подписването на процесния договор БЛП за евро е променян, като към деня на подписването на Договора е в размер на 9,65% /БЛП -7,60% + надбавка - 2,05%/, а при просрочие се дължи и наказателна надбавка над нея в размер на 15 пункта годишно върху просрочената сума. Впоследствие с Анекс № 1/26.08.2010 г., ГЛП по кредита се увеличава на 9,95% /проста годишна лихва/. Това означава, че до 26.08.2010 г. при просрочие е начислявана неустойка за забава на изпълнението на задължението за връщане на главница в размер на

24,65 %, а след 26.08.2010 г. – в размер на 24,95 %. С оглед приетото между страните, че последващите изменения на възнаградителната лихва не следва да се прилагат, лихвеният процент, който е включен в уговорката по т. 5. 3. от договора следва да се формира от уговорената лихва в т. 5. 1., която към момента на сключване на договора е 9,65 %, към нея се добавя наказателна надбавка от 15 пункта годишно или 24,65 % годишна лихва с наказателна надбавка. Следователно, при изчисление на дължимата неустойка за забава на изпълнението на задължението за връщане на главница следва да се приложи процента, който е уговорен между страните към момента на сключване на договора, като се отчете и неприлагането на възможността едностранно банката да променя базовия лихвен процент.

Доколкото, видно от експертизата, размерът на наказателната лихва е начисляван от банката по първоначалния и по променения БЛП, а същият е следвало да бъде изчислен по процента, уговорен между страните към момента на сключване на договора. Тъй като банката не е предоставила данни за плащанията по кредита по хронология, лихва за забава не е изчислена от експертизата, поради което следва да се приеме, че искът по отношение на тази лихва е недоказан.

С оглед изложеното, следва да се признае за установено по отношение на И. С. Б. с ЕГН: ***** и С. П. Б. с ЕГН: *****, двамата с адрес гр. К.***, че дължат солидарно на „А.“ АД, със седалище и адрес на управление гр. С., **, с ЕИК **, сумата 10858,52 евро, представляваща: 9314,68 евро – главница; 1543,84 евро – договорна лихва, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 09.01.2023г. до изплащане на задължението, като следва да се отхвърлят като неоснователни и недоказани исковите за разликата над 10 858,52 евро, представляващи: над 9 314,68 евро – главница до предявения размер от 19 493.74 евро главница, над 1543,84 евро – договорна лихва до предявения размер от 4993.97 евро за периода 29.04.2020г. до 14.12.2022г. вкл., за сумата 960,52 евро /равняващи се на 1878,61 лв./ наказателни лихви за просрочена главница за периода от 29.04.2020г. до 05.01.2023 г. /включително/, 12 346,67 евро, начислени неустойки за периода от 29.04.2020г. до 05.01.2023 г. включително, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 09.01.2023г. до изплащане на задължението, за които суми е издадена Заповед №25/10.01.2023г. за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 от ГПК по ч.гр.д. №29/2023г. по описа на Районен съд – гр.К..

По отговорността за разноси:

С решението по установителния иск съдът се произнася с осъдителен диспозитив по дължимостта на разноските в заповедното производство, съгласно т. 12 от Тълкувателно решение № 4/2013 г. от 18.06.2014 г. на ОСГТК на ВКС.

Съгласно чл.3-5 от Закона за въвеждане на еврото в Република България (ЗВЕРБ), решение (ЕС) 2025/1407 на Съвета от 8 юли 2025 година относно

приемането на еврото от България, считано от 1 януари 2026 г. и Регламент (ЕС) 2025/1409 на Съвета от 8 юли 2025 година за изменение на Регламент (ЕО) № 2866/98 по отношение на валутния курс към еврото за България, към настоящия момент официална парична единица е евро, равностойно на 1,95583 български лева. Поради това, присъдените суми следва да се превалутират по правилата на чл. 12-13 от ЗВЕРБ, тъй като решението е постановено след 01.01.2026г.

В настоящия случай по ч. гр. д. № 29/2023 г. по описа на Районен съд – К. „А.” АД са заплатили държавна такса в размер на 1478,41 лв., и адвокатско възнаграждение – 312 лв., или в общ размер на 1790,41 лв., с левова равностойност 915,42 евро.

С оглед уважената част от иска, ответниците следва да заплатят на „А.” АД сумата 256,31 евро – разноски по ч. гр. д. № 29/2023 г. по описа на Районен съд – К..

Ответниците претендират направените разноски в заповедното производство в размер на заплатено адвокатско възнаграждение по договори за правна защита и съдействие, сключени с двамата длъжника поотделно, всеки за сумата от 3530 лв.

Предвид едностранния и ограничен характер на заповедното производство, с което не се разрешава правен спор, защита на длъжника в границите на същото се изразява в оспорване на задължението по реда на чл.414 от ГПК или чл.423 от ГПК и атакуване на актовете на съда по допускане на незабавно изпълнение, евентуално в защита на длъжника при обжалвания от страна на заявителя. В случая действията по защита на длъжника в заповедното производство, се изчерпват с оспорване на задължението по реда на чл.414 от ГПК, чрез подаване на бланково възражение, което в случая е подадено лично от длъжниците, адвокатско възнаграждение в заповедното производство не следва да се присъжда.

В настоящото производство „А.” АД са направили разноски за държавна такса – 1478,41 лева, с левова равностойност 755,90 евро, 838,52 евро – депозит за експертиза и 4027,12 евро – адвокатско възнаграждение, или общо 5 621,54 евро.

Съобразно уважената част от исковете, И. С. Б. и С. П. Б. следва да заплатят на „А.” АД сумата 1 574,03 евро – разноски в настоящото производство.

Ответниците са направили разноски за заплатено адвокатско възнаграждение, като представляващият ги адвокат е представил осем договора за правна защита и съдействие, сключени със всеки от ответниците поотделно, с които е договорено адвокатско възнаграждение по всеки един от кумулативно съединените в производството искове в общ размер на 16 334 лева.

Пълномощникът на ищеца своевременно е направил възражение за прекомерност и недопустимост на начина на изчисляване на адвокатския

хонорар.

Трайна и непротиворечива практика на ВКС, съобразена с разпоредбите на чл.69 и сл. ГПК, е, че при обща искова претенция за връщане на суми, цената на иска се определя в зависимост от обстоятелството дали плащанията са осъществени въз основа на един договор или всяко едно от плащанията е обусловено от наличието или липсата на отделно облигационно правоотношение. В случая, с исковата молба са предявени иски за заплащане на едно общо задължение по договор за банков кредит, индивидуализирано по пера - главница, договорна лихва, наказателна лихва и неустойка, произтичащи от едно и също правоотношение, а не за отделни самостоятелно възникнали облигационни правоотношения. Поради това, дължимото адвокатско възнаграждение следва да се определи върху общия размер на претендираната сума, а не по всяка една от претендираните суми по пера.

Освен това в случая се касае за субективно съединени иски, но фактическите обстоятелства, на които се основават, са едни и същи. Ответниците имат един и същ интерес и за осъществяването на защита на всеки от тях процесуалният им представител е извършил едни и същи действия, като е изградена обща защита на страните и е изложено становище по предявените в производството иски. Поради това, съдът намира, че с оглед фактическа и правна сложност на делото, обема на оказаната правна помощ на ответниците, следва да бъде определено едно адвокатско възнаграждение на представляващия ответниците адвокат, което съдът определя в размер на 3200 евро.

С оглед изложеното, претендираното от ответниците възнаграждение за адвокат следва да бъде намалено от 16 334 лева /8 351,44 евро/ на 3200 евро, с левова равностойност 6258.66 лева.

С оглед отхвърлената част от исковите, „А.” АД следва да заплати на И. С. Б. и С. П. Б. сумата 2272 евро – разноски в производството.

Водим от горните мотиви, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение на И. С. Б. с ЕГН: ***** и С. П. Б. с ЕГН: *****, двамата с адрес гр. К.**, **че дължат солидарно на „А.” АД**, със седалище и адрес на управление гр. С., **, с ЕИК ** по Договор за универсален ипотечен кредит №29904/08.05.2008 г. и Анекс №1 от 26.08.2010г. сумата 10 858,52 евро, представляваща: 9314,68 евро – главница и 1543,84 евро – договорна лихва, ведно със законната лихва върху главницата от 9314,68 евро, считано от 09.01.2023г. до изплащане на задължението, като **ОТХВЪРЛЯ исковите, както следва:** за разликата над 10858,52 евро, представляващи: над 9 314,68 евро – главница до предявения размер от 19 493.74 евро главница, над 1543,84 евро – договорна лихва до

предявения размер от 4993.97 евро договорна лихва за периода 29.04.2020г. до 14.12.2022г. вкл., за сумата 960,52 евро наказателни лихви за просрочена главница за периода от 29.04.2020г. до 05.01.2023 г. /включително/, за сумата 12 346,67 евро, начислени неустойки за неплатена в срок възнаградителна лихва за периода 29.04.2020г. до 05.01.2023 г. включително, законна лихва върху главницата, считано от 09.01.2023г. до изплащане на вземането, за които суми е издадена Заповед №25/10.01.2023г. за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 от ГПК по ч.гр.д. №29/2023г. по описа на Районен съд – гр.К., **като неоснователен и недоказан.**

ОСЪЖДА И. С. Б. с ЕГН: ***** и С. П. Б. с ЕГН: *****, двамата с адрес гр. К.**, да заплатят солидарно на „А.” АД, със седалище и адрес на управление гр. С., **, с ЕИК ** сумата 256,31 евро – разноски по ч. гр. д. № 29/2023 г. по описа на Районен съд – К..

ОСЪЖДА И. С. Б. с ЕГН: ***** и С. П. Б. с ЕГН: *****, двамата с адрес гр. К.**, да заплатят на „А.” АД, със седалище и адрес на управление гр. С., **, с ЕИК ** сумата 1574,03 евро – разноски в настоящото производство.

ОСЪЖДА „А.” АД, със седалище и адрес на управление гр. С., **, с ЕИК ** да заплати на И. С. Б. с ЕГН: ***** и С. П. Б. с ЕГН: *****, двамата с адрес гр. К.** сумата 2272 евро – разноски за адвокатско възнаграждение в настоящото производство.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните пред П. апелативен съд.

Съдия при Окръжен съд – С.: _____